

लागू मिति: २०६४।७।१९
अनुसूची संशोधन मिति: २०७२।०४।०५
पहिलो संशोधन मिति : २०७४।०२।०३
दस्रो संशोधन मिति : २०७४।११।२९
तेस्रो संशोधन मिति : २०७६।११।०९

धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६४

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई नेपाल धितोपत्र बोर्डले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद – १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यी नियमहरूको नाम “^१धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६४” रहेको छ ।
- (२) यो नियमावली नेपाल धितोपत्र बोर्डले तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-
- (क) “ऐन” भन्नाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ सम्भन्नुपर्छ ।
- (ख) “बोर्ड” भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्भन्नु पर्छ ।
- (ग) “संचालक” भन्नाले धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको संचालक समितिको सदस्य सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले संचालक समितिको अध्यक्षलाई समेत जनाउनेछ ।
- (घ) “अनुमतिपत्र” भन्नाले नियम ४ बमोजिम बोर्डबाट धितोपत्र व्यवसाय गर्न प्रदान गरिएको अनुमतिपत्र सम्भन्नु पर्छ ।
- (ङ) “धितोपत्र दलाल” भन्नाले नियम २७ को उपनियम (१) बमोजिमको कार्य गर्न धितोपत्र दलालको रूपमा अनुमतिपत्र प्राप्त संगठित संस्था वा कम्पनी सम्भन्नु पर्छ ।
- २(च) .....
- (छ) “धितोपत्र व्यापारी” भन्नाले नियम २७ को उपनियम (३) बमोजिमको कार्य गर्न धितोपत्र व्यापारीको रूपमा अनुमतिपत्र प्राप्त संगठित संस्था सम्भन्नुपर्छ ।
- (ज) “आधिकारिक प्रतिनिधि” भन्नाले धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको तर्फबाट ग्राहकसँग सम्पर्क तथा सम्भौता गर्ने प्रयोजनका लागि धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारीले नियुक्त गरेको तथा नियम २१ बमोजिम बोर्डमा दर्ता भएको व्यक्ति सम्भन्नुपर्छ तर यस शब्दले धितोपत्र बजारको कारोवार स्थलमा उपस्थित भई धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको तर्फबाट कारोवार गर्ने व्यक्तिलाई जनाउने छैन ।
- (झ) “धितोपत्र व्यवसायी” भन्नाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा २ को खण्ड (ट) मा परिभाषित भए बमोजिम सम्भन्नु पर्छ ।

^१ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा संशोधित

^२ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा यस नियमावलीको ठाँउ ठाँउमा भएको बजार निर्माता भन्ने शब्द हटाइएको

परिच्छेद २
अनुमतिपत्रसम्बन्धी व्यवस्था

३. **अनुमतिपत्रका लागि निवेदन दिनु पर्ने:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको रुपमा धितोपत्र व्यवसाय गर्न चाहनेले अनुमतिपत्र प्राप्त गर्नका लागि अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-२ बमोजिमको निवेदन दस्तुर संलग्न गरी धितोपत्र बजारको सिफारिश सहित बोर्डसमक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्र बजारले उपनियम (१) बमोजिम धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको सिफारिश गर्दा देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ :-

(क) धितोपत्र बजारले उपलब्ध भौतिक सुविधा, धितोपत्र बजारको आवश्यकता तथा धितोपत्रको प्रतिस्पर्धी बजार निर्माण पक्षलाई दृष्टिगत गरी थप गर्नु पर्ने धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको संख्या एकिन गर्ने ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिम संख्या एकिन गरेपछि सम्भव भएसम्म वस्तुगत आधारमा योग्य धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारी छनौट गर्ने ।

३(ग) खण्ड (ख) बमोजिम छनौट गर्दा खण्ड (क) अनुसार एकिन भएकामध्येबाट योग्यता क्रम अनुसार बोर्डमा सिफारिश गरी पठाउने ।

४(घ) .....

(३) उपनियम (१) बमोजिम दिने निवेदनसाथ निवेदक कम्पनी वा संगठित संस्थाको सम्बन्धमा देहायको विवरण तथा कागजात सम्लग्न भएको हुनु पर्नेछ :-

(क) संस्थापक, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको सम्बन्धमा अनुसूची-३ बमोजिमको विवरण,

(ख) निवेदक कम्पनी वा संगठित संस्थाको सम्बन्धमा अनुसूची-४ बमोजिमको विवरण तथा कागजात,

(ग) कुनै कम्पनी वा संगठित संस्था धितोपत्र व्यापारीको संस्थापक भएमा उक्त कम्पनी वा संगठित संस्थाको अनुसूची-५ बमोजिमको विवरण तथा कागजात ।

५(घ) धितोपत्र दलालको स्वामित्व ग्रहण गर्ने व्यक्तिको लगानीको स्रोत सम्बन्धी अनुसूची-१६ बमोजिमको विवरण तथा कागजात ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन साथ प्राप्त विवरण तथा कागजात जाँचबुझ गर्दा रितपूर्वक नदेखिएमा बोर्डले थप विवरण वा कागजात माग गर्न सक्नेछ ।

(५) यस नियमावली बमोजिम अनुमतिपत्र प्रदान गर्नु अघि उपनियम (१) बमोजिम निवेदन साथ पेश गरेको विवरणमा कुनै परिवर्तन आएमा निवेदकले सो को जानकारी बोर्डलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

४. **अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने:** (१)नियम ३ बमोजिम प्राप्त निवेदन र संलग्न विवरण तथा कागजात जाँचबुझ गर्दा ऐन र यस नियमावलीले गरेको व्यवस्थाको आधारमा अनुमतिपत्र प्रदान गर्न उपयुक्त देखिएमा बोर्डले निवेदकलाई नियम ५ बमोजिम पूर्वाधार तयार गर्न सूचित गर्नेछ ।

३ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा संशोधित

४ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा हटाइएको

५ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

(२) नियम ५ बमोजिम पूर्वाधार तयार गरेको जानकारी प्राप्त भएको तीस दिन भित्र धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले तयार गरेको पूर्वाधार सम्बन्धमा बोर्डले स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्नेछ, र पूर्वाधार सम्बन्धमा गरेको व्यवस्था पर्याप्त देखिएमा धितोपत्र व्यवसाय संचालन गर्न अनुसूची -२ बमोजिमको दस्तुर लिई अनुसूची - ६ बमोजिम अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्दा धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले तयार गरेको पूर्वाधार धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि अपर्याप्त देखिएमा बोर्डले बढीमा तीन महिनाको समय तोकी धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीलाई थप व्यवस्था गर्न लगाउन सक्नेछ ।

(४) यस नियमावली बमोजिम अनुमतिपत्र प्रदान नगरिने निवेदकलाई अनुमतिपत्र प्रदान नगर्ने निर्णय भएको सात दिन भित्र सोको जानकारी दिनु पर्नेछ ।

५. **पूर्वाधार तयार गर्नु पर्ने:** नियम ४ को उपनियम (१) बमोजिम बोर्डले सूचित गरेको छ महिना भित्र धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि अनुसूची -७ बमोजिमको न्यूनतम पूर्वाधार तयार गरी सो को जानकारी बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

६. **धितोपत्र व्यवसाय गरिरहेका धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले अनुमतिपत्र लिनुपर्ने:** (१) ऐन प्रारम्भ हुँदाका वखत धितोपत्र व्यवसाय गरिरहेका धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले अनुमतिपत्रका लागि यो नियमावली लागू भएको तीन महिनाभित्र अनुसूची -२ बमोजिमको निवेदन दस्तुर र देहायका विवरण तथा कागजात बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) अद्यावधिक प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपी,
- (ख) अनुमतिपत्र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपी,
- (ग) चुक्ता पूँजी प्रमाणित गर्ने निस्सा,
- (घ) साविकको धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको धितोपत्र व्यवसाय गर्ने सक्कल प्रमाणपत्र,
- (ङ) संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख सम्बन्धी अनुसूची-३ बमोजिमको विवरण,

(२) यो नियमावली प्रारम्भ हुँदाका वखत कार्य गरी रहेका धितोपत्र व्यवसायीहरूले यो नियमावली प्रारम्भ भएको तीन महिना भित्र अनुसूची-७ बमोजिमको पूर्वाधार तैयार गरी बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दस्तुर तथा तोकिएको विवरण र कागजात पेश गरेका धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीलाई बोर्डले आवश्यक जाँचबुझ गरी अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेछ ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन पेश भएको तीन महिना भित्र धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको उपनियम (२) बमोजिमको पूर्वाधार सम्बन्धमा बोर्डले स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्न सक्नेछ, र पूर्वाधार सम्बन्धमा गरेको व्यवस्था अपर्याप्त देखिएमा थप व्यवस्था गर्न आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

७. **सहायक कम्पनी मार्फत मात्र धितोपत्र व्यवसाय गर्न सक्ने:** ^६(१) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएको क बर्गका बैंक वा विशेष ऐन द्वारा स्थापित वित्तीय संस्थाको कम्तिमा ५१ प्रतिशत स्वामित्व भएको सहायक कम्पनीले बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरी धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको कार्य गर्न सक्नेछ ।

तर, त्यस्तो कम्पनीले आफ्नो मुख्य कम्पनी वा मुख्य कम्पनीका अन्य सहायक कम्पनीको धितोपत्र खरिद वा बिक्रि गर्न पाउने छैन ।

(२) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि धितोपत्र दलाली, धितोपत्र व्यापार तथा बजार निर्माण गर्ने सहायक कम्पनीको पूँजी संरचना, स्वामित्व तथा कारोबार लगायतका सम्बन्धमा समय समयमा बोर्डले तोके बमोजिम हुनेछ ।

^६ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा संशोधित

- ९(३) मुख्य कम्पनीको संस्थापक सेयरधनी, आधारभूत सेयरधनी, संचालक, कार्यकारी प्रमुख, कर्मचारी र निजका एकाघरपरिवारका सदस्यले सहायक कम्पनीको सेयर स्वामित्व ग्रहण गर्न पाउने छैन ।
- ८७क. **प्राप्ति गर्ने वा गाभ्ने/गाभिने सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) धितोपत्र दलाल वा व्यापारीले बोर्डको स्वीकृति लिई अर्को धितोपत्र दलाल वा व्यापारीलाई प्राप्ति गर्न वा गाभ्ने/गाभिने गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्ति भएर वा गाभिएर बनेको संस्थामा साविक संस्थाहरुको सम्पत्ति तथा दायित्व स्वतः हस्तान्तरण हुनेछ ।
- (३) धितोपत्र दलाल वा व्यापारीले अर्को धितोपत्र दलाल वा व्यापारीलाई प्राप्ति गर्ने वा गाभ्ने/गाभिने सम्बन्धमा बोर्डले आवश्यक निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।
- (४) धितोपत्र दलाल वा व्यापारीका मुख्य कम्पनी एकआपसमा गाभिएमा त्यस्तो धितोपत्र दलाल वा व्यापारी समेत एक आपसमा गाभिनु पर्नेछ ।
८८. **अनुमतिपत्र नवीकरण:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि अनुसूची-२ बमोजिमको वार्षिक शुल्क सहित अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिई अनुमतिपत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
- (२) आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना भित्र नवीकरणका लागि निवेदन पेश नगर्ने धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले उक्त म्याद समाप्त भएपछि अनुमतिपत्र नवीकरण नगरे सम्म धितोपत्र कारोबार गर्न पाउने छैन ।
- (३) नियम ३५ बमोजिम बोर्डमा पेश गर्नु पर्ने प्रतिवेदन पेश नगर्ने धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापार (१) अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र दलाल वा व्यापारीको अनुमतिपत्र भुत्रो भएमा, नासिएमा वा हराएमा त्यस्तो धितोपत्र दलाल वा व्यापारीले अनुमतिपत्रको प्रतिलिपिको लागि आवश्यक कागजात सहित बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन र संलग्न कागजातउपर जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखिएमा बोर्डले अनुसूची-२ बमोजिमको शुल्क लिई अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि प्रदान गर्नेछ ।
- ९८क. **अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि:** (१) अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र दलाल वा व्यापारीको अनुमतिपत्र भुत्रो भएमा, नासिएमा वा हराएमा त्यस्तो धितोपत्र दलाल वा व्यापारीले अनुमतिपत्रको प्रतिलिपिको लागि आवश्यक कागजात सहित बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन र संलग्न कागजातउपर जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखिएमा बोर्डले अनुसूची-२ बमोजिमको शुल्क लिई अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि प्रदान गर्नेछ ।
९. **अनुमतिपत्र निलम्बन वा खारेज:** ऐनको दफा ८८ तथा दफा ८९ बमोजिम अनुमतिपत्र निलम्बन तथा खारेजी सम्बन्धी कार्यविधि नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली अनुसार हुनेछ ।

परिच्छेद ३

पूँजी तथा स्वामित्व सम्बन्धी व्यवस्था

१०. **न्यूनतम पूँजी तथा आर्थिक श्रोत:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले अनुसूची-९ बमोजिमको न्यूनतम चुक्ता पूँजी राख्नुपर्नेछ ।
- (२) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले राख्नुपर्ने ^{१०}चुक्ता पूँजी, तरल सम्पत्ति वा खुद पूँजी सम्बन्धी व्यवस्था बोर्डले समय समयमा तोके बमोजिम हुनेछ ।

^७ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

^८ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

^९ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

११. **स्वामित्व सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) धितोपत्र दलालको अनुमतिपत्र लिन चाहने कम्पनीमा कम्तीमा दुई जना शेयरधनी हुनुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको कम्पनीमा शेयरधनी प्राकृतिक व्यक्ति हुनुपर्नेछ ।

^{११}तर धितोपत्र व्यवसाय गर्न सहायक कम्पनी स्थापना गर्न चाहने क वर्गको बैंक वा विशेष ऐन द्वारा स्थापित वित्तीय संस्थाको हकमा यो नियमको व्यवस्था लागू हुने छैन ।

(३) कुनै व्यक्तिले एक भन्दा बढी धितोपत्र दलाल कम्पनीको शेयर ग्रहण गर्न सक्ने छैन ।

(४) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले एक अर्काको शेयर ग्रहण गर्न पाउने छैन ।

१२. **स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर बिक्री वा नामसारी गर्ने भएमा यस नियमावली बमोजिम योग्यता पुरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको व्यक्ति, कम्पनी वा संगठित संस्थालाई बिक्री वा नामसारी गर्नु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्र दलालको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर अनुमतिपत्र प्राप्त भएको वा शेयर आफ्नो नाममा कायम हुन आएको मितिले एक वर्ष पूरा नभएसम्म बिक्री वा नामसारी गर्न सक्ने छैन ।

(३) धितोपत्र दलालको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर बिक्री वा हस्तान्तरण गर्ने भएमा बोर्डमा सो सम्बन्धी अभिलेख गराएर मात्र गर्न सक्नेछ ।

^{१२}(४) धितोपत्र व्यवसायीको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर बिक्री वा हस्तान्तरण गर्ने भएमा शेयर खरीद गर्न वा हस्तान्तरण गरी लिन चाहने व्यक्तिको यस नियमावली बमोजिम योग्यता पुरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको व्यहोरा सहित सम्बन्धित धितोपत्र व्यवसायी संस्थामार्फत बोर्डमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

^{१३}(४क) उपनियम (४) बमोजिमको निवेदनसाथ बिक्री वा हस्तान्तरण हुने शेयरको बिक्री मूल्यको दस्तुर वापत शून्य दशमलब पच्चिस प्रतिशतका दरले हुने रकम संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

तर, धितोपत्र व्यवसायीको शेयर बिक्री वा हस्तान्तरण गर्दा नेटवर्थ भन्दा कम मूल्य नहुने गरी बिक्री वा हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ ।

^{१४}(५) उपनियम (४) बमोजिम दिइने निवेदन साथ शेयर खरीद वा हस्तान्तरण गरी लिन चाहने व्यक्तिको अनुसूची-३ र अनुसूची-१६ बमोजिमको विवरण तथा कागजातपेश गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपनियम (४) बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा संलग्न कागजातको जाँचबुझ गर्दा बोर्डले आवश्यक देखेमा निवेदकबाट थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा कुनै विषयमा स्पष्ट गर्न लगाउन सक्नेछ ।

(७) उपनियम (४) बमोजिम पेश भएको निवेदन तथा संलग्न कागजातको जाँचबुझ गर्दा वा उपनियम (६) बमोजिम थप विवरण माग गरेकोमा त्यस्तो विवरण प्राप्त भएपछि बोर्डले अभिलेख गरी पन्ध्र दिन भित्र जानकारी प्रदान गर्नेछ, र बोर्डले अभिलेख भएको जानकारी गराएको एक महिना भित्र त्यस्तो शेयर बिक्री वा हस्तान्तरण गरि सक्नु पर्नेछ ।

---

^{१०} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधित

^{११} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा प्रतिवन्धात्मक वाक्यांश थपिएको

^{१२} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधित

^{१३} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

^{१४} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा संशोधित

१५(७क) उपनियम (७) बमोजिम शेयर बिक्री वा हस्तान्तरण गर्दा बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत हिसाब राफसाफ तथा फछ्यौट गर्नु पर्नेछ, र सो सम्बन्धी विवरण तथा कागजात उक्त कार्य सम्पन्न भएको सात कार्यदिन भित्र बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(द) धितोपत्र व्यापारीको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर बिक्री वा नामसारी गर्ने भएमा त्यसरी बिक्री वा नामसारी गर्नु भन्दा कम्तिमा पन्ध्र दिन अगाडी शेयर खरिद वा नामसारी गरी लिनेको यस नियमावली बमोजिम योग्यता पुरा भएको व्यहोरा सहित शेयर खरिद वा नामसारी गरी लिने व्यक्ति भएमा अनुसूची-३ तथा कम्पनी वा संगठित संस्था भएमा अनुसूची-५ बमोजिमको विवरण तथा अन्य कागजात बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(९) यस नियममा माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सार्वजनिक निष्काशन भएको धितोपत्र भएमा स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धमा यो नियमको व्यवस्था लागू हुने छैन ।

१३. **स्वामित्व ग्रहण गर्न नसक्ने** : देहायको कुनै पनि व्यक्ति धितोपत्र व्यापारीको संस्थापक हुन तथा धितोपत्र दलालको स्वामित्व ग्रहण गर्न योग्य हुने छैन :-

- (क) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा कसुरदार ठहरेको,
- (ख) भ्रष्टाचार वा ठगीको कसूरमा अदालतबाट सजाय पाएको,
- (ग) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको भए दामासाहीमा परेको पाँच वर्ष पूरा नभएको,
- (घ) कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको अवधिभर,
- (ङ) अन्य धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारी कम्पनीमा कुनै लाभको पद ग्रहण गरेको,
- (च) नियम १४ बमोजिम अयोग्यता रहेको कम्पनी वा संगठित संस्थाको संस्थापक, संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको ।

१४. **धितोपत्र व्यापारी संस्थापक हुन नसक्ने** : देहायको कुनै पनि कम्पनी वा संगठित संस्था धितोपत्र व्यापारीको संस्थापक हुन योग्य हुने छैन :-

- (क) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाही सम्बन्धी कारवाहीमा परेको,
- (ख) वित्तीय विवरण सार्वजनिक गर्नु पर्ने कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा लगातार तीन वर्षसम्म लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण सार्वजनिक नगरेको,
- (ग) कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको,
- (घ) नियम १३ बमोजिम अयोग्यता रहेको व्यक्ति संस्थापक, संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको ।

१५. **संचालनमा रहेको धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले गर्नु पर्ने**: ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत संचालनमा रहेको धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले यो नियमावली प्रारम्भ भएको मितिले एक वर्षभित्र यस नियमावली बमोजिम हुने गरी पूँजी, स्वामित्व संरचना तथा शेयरधनी कायम गरी गराई बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ४

संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख सम्बन्धी व्यवस्था

१६. **संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति**: (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले यस नियमावली बमोजिम योग्यता पूरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख नियुक्त गर्नुपर्नेछ ।

(२) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारी नयाँ संचालक वा कार्यकारी प्रमुख नियुक्त भएमा नियुक्त भएको सात दिन भित्र यस नियमावली बमोजिम योग्यता पुगेको व्यहोरा सहित अनुसूची-३ बमोजिमको विवरण समेत संलग्न गरी बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

१५ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

१७. **संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता:** धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता देहाय बमोजिम हुनुपर्नेछ :-

(क) संचालक समितिको अध्यक्ष, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख अर्थशास्त्र वा वाणिज्य शास्त्र वा वित्तशास्त्र वा लेखा वा व्यवस्थापन विषयमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा स्नातक वा चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी वा सो सरहको उपाधि हासिल गरेको वा अन्य कुनै विषयमा स्नातक उपाधि हासिल गरेको र उद्योग, वाणिज्य वा धितोपत्र बजार वा वित्तीय क्षेत्रमा लेखा वा वित्त वा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा कम्तीमा दुई वर्ष कार्य गरेको अनुभव भएको,

(ख) नेपाली नागरिक भएको,

१८. **संचालक वा कार्यकारी प्रमुखको अयोग्यता:** धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको संचालक वा कार्यकारी प्रमुखको देहाय बमोजिमको अयोग्यता रहेको हुनु हुँदैन :-

(क) बहुलाएको वा मगज बिग्रेको,

(ख) सूचिकृत संगठित संस्थामा संचालक, कर्मचारी वा लेखा परीक्षक रहेको,

(ग) अन्य धितोपत्र दलाल संस्थामा स्वामित्व वा कुनै लाभको पद ग्रहण गरेको,

(घ) फौजदारी अभियोगमा कसुरदार ठहरेको,

(ङ) आफू वा आफू संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको कम्पनी वा संगठित संस्था साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको भए दामासाहीमा परेको पाँच वर्ष पूरा नभएको,

(च) प्रचलित कानून बमोजिम कर दाखिला गर्ने प्रयोजनका लागि आय विवरण पेश नगरेको,

(छ) आफू वा आफू संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको कम्पनी वा संगठित संस्था कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको अवधिभर,

(ज) बोर्ड, धितोपत्र बजार वा अन्य धितोपत्र व्यवसायीको बहालवाला पदाधिकारी वा कर्मचारी रहेको ।

१९. **योग्यता सम्बन्धी व्यवस्थाको निरन्तरता:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले आफ्नो संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था अनुमतिपत्रको अवधिभर निरन्तर रुपमा कायम राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम योग्यता नरहेमा त्यसरी योग्यता नरहेको मितिबाट सम्बन्धित संचालक वा कार्यकारी प्रमुख स्वतः हटेको मानिनेछ र यसरी स्वतः हटेको जानकारी धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले बोर्डलाई तुरुन्त जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको अवस्था परेमा धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले तीस दिनभित्र यस नियमावली बमोजिम कार्यकारी प्रमुख वा संचालकको नियुक्ती गरी बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

२०. **संचालनमा रहेको धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले गर्नु पर्ने:** ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत संचालनमा रहेको धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले यो नियमावली लागू भएको मितिले तीन वर्षभित्र यस नियमावलीमा तोकिएको योग्यता तथा व्यवस्था पूरा भएको संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको व्यवस्था गरी बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ५

आधिकारिक प्रतिनिधि सम्बन्धी व्यवस्था

२१. **आधिकारिक प्रतिनिधिको नियुक्त तथा दर्ता:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले यस नियमावली बमोजिम योग्यता पुगेको कम्तीमा एक जना व्यक्तिलाई आधिकारिक प्रतिनिधि नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम नियुक्त प्रतिनिधिले ऐनको दफा ६५ बमोजिम आधिकारिक प्रतिनिधिको रुपमा बोर्डमा दर्ता भए पछि मात्र धितोपत्र कारोबार गर्नु पर्नेछ र धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको आधिकारिक प्रतिनिधि दर्ता नभई धितोपत्र कारोबार गर्न पाइने छैन ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम नियुक्त प्रतिनिधिले आधिकारिक प्रतिनिधिको रूपमा बोर्डमा दर्ता हुनका लागि देहायका विवरण तथा कागजात संलग्न गरी अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ :-

- (क) अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा आधिकारिक प्रतिनिधि सम्बन्धी विवरण,
- (ख) आधिकारिक प्रतिनिधि नियुक्ती सम्बन्धमा गरेको सम्झौताको प्रतिलिपि,
- (ग) आधिकारिक प्रतिनिधिलाई तोकिएको कार्य जिम्मेवारी ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि बोर्डले आवश्यक देखेमा निवेदकसंग कुनै थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा स्पष्ट गराउन सक्नेछ ।

(५) उपनियम (३) बमोजिम परेको निवेदन उपर जाँचबुझ गर्दा उपयुक्त देखेमा बोर्डले प्रतिनिधिको दर्ता कितावमा दर्ता गरी अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा निवेदकलाई आधिकारिक प्रतिनिधिको रूपमा दर्ता भएको प्रमाणपत्र प्रदान गर्नेछ ।

(६) ऐन लागू हुँदाका बखत कार्य गरिरहेको प्रतिनिधिले यो नियमावली लागू भएको तीन महिनाभित्र आधिकारिक प्रतिनिधिको रूपमा दर्ता हुन उपनियम (३) बमोजिम बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(७) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि धितोपत्र बजारको कारोवार स्थलमा उपस्थित भई धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको तर्फबाट धितोपत्र कारोवार गर्ने व्यक्तिको नियुक्ति सम्बन्धमा धितोपत्र बजारको विनियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम हुनेछ ।

२२. **आधिकारिक प्रतिनिधि नियुक्ति गर्ने कार्यविधि:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले आधिकारिक प्रतिनिधि नियुक्ति गर्ने सम्बन्धमा प्रतिनिधि नियुक्त हुने व्यक्ति तथा कम्पनीको तर्फबाट सम्झौता गर्ने अधिकारी समेत खुलाई संचालक समितिबाट निर्णय गरेको हुनु पर्नेछ ।

(२) आधिकारिक प्रतिनिधि नियुक्त गर्दा निजले गर्ने कार्य, बहन गर्नु पर्ने दायित्व, बहाल रहने अवधि तथा अन्य आवश्यक कुरा खुलाई सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(३) आधिकारिक प्रतिनिधिको नियुक्ति तथा कार्य सञ्चालन सम्बन्धमा बोर्डले आवश्यकतानुसार थप व्यवस्था तोक्न सक्नेछ ।

२३. **आधिकारिक प्रतिनिधिको योग्यता:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको आधिकारिक प्रतिनिधिको योग्यता अर्थशास्त्र, वाणिज्य शास्त्र, वित्त, लेखा, व्यवस्थापन वा कानून विषयमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा स्नातक तह वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको तथा उद्योग बाणिज्य वा धितोपत्र बजार वा वित्तीय क्षेत्रमा लेखा वा वित्त वा कानून वा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा कम्तीमा दुई वर्ष कार्य गरेको अनुभव भएको हुनुपर्नेछ ।

(२) ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत धितोपत्र व्यवसाय गरिरहेको धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको प्रतिनिधिको योग्यता उपनियम (१) बमोजिम नभएमा त्यस्तो धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले यो नियमावली लागू भएको दुई वर्ष भित्र उपनियम (१) बमोजिम योग्यता पुरा भएको आधिकारिक प्रतिनिधि नियुक्त गर्नुपर्नेछ ।

२४. **आधिकारिक प्रतिनिधिको अयोग्यता:** (१) देहायको व्यक्ति धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको आधिकारिक प्रतिनिधि हुन अयोग्य मानिनेछ :-

- (क) बहुलाएको वा मगज विग्रेको,
- (ख) फौजदारी अभियोगमा कसुरदार ठहरी सजाय पाएको,
- (ग) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको भए दामासाहीमा परेको पाँच वर्ष पूरा नभएको,
- (घ) प्रचलित कानून बमोजिम तिर्नुपर्ने कर चुक्ता नगरेको,

(ड) कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको अवधिभर,

(२) कुनै व्यक्ति एक भन्दा बढी धितोपत्र व्यवसायीको प्रतिनिधि नियुक्त हुन सक्ने छैन ।

२५. **योग्यता सम्बन्धी व्यवस्थाको निरन्तरता:** (१) आधिकारिक प्रतिनिधिले यस नियमावली बमोजिमको आवश्यक योग्यता निरन्तर रूपमा कायम राख्नु पर्नेछ ।

(२) यस नियमावली बमोजिमको योग्यता कायम नरहेमा वा अयोग्य भएमा त्यसरी अयोग्य भएको मितिबाट धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले सम्बन्धित प्रतिनिधिलाई हटाई बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ६

कारोबार सम्बन्धी व्यवस्था

२६. **दर्ता भएको धितोपत्र मात्र कारोबार गर्नु पर्ने:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले बोर्डमा दर्ता भई सूचीकरण भएको धितोपत्रको मात्र कारोबार गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले नेपाल सरकारले जारी गरेको धितोपत्र र बोर्डले तोके बमोजिमका अन्य धितोपत्रको कारोबार गर्न वाधा पर्ने छैन ।

(३) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले ऐन, ऐन अन्तर्गत बनेको नियम र जारी गरिएको निर्देशन तथा धितोपत्र बजारको विनियममा व्यवस्था भए बमोजिम धितोपत्र कारोबार गर्नु पर्नेछ ।

१६२७. **धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले गर्न सक्ने काम:** (१) धितोपत्र दलालले ग्राहकको आदेश अनुसार धितोपत्र खरिद वा बिक्री गर्दा सम्बन्धित ग्राहकको नामबाट मात्र गर्नु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्र दलालले देहायको थप कार्य समेत गर्न सक्नेछ:-

(क) बोर्डलाई पूर्व जानकारी गराई धितोपत्रको मार्जिन कारोबार सुविधा सम्बन्धमा ग्राहकसंग सम्झौता गर्ने, मार्जिन कारोबार सुविधा उपलब्ध गराउने ।

(३) धितोपत्र व्यापारीले देहायको कार्य गर्न सक्नेछ :

(क) आफ्नो नाममा धितोपत्र खरिद वा बिक्री गर्ने,

(ख) बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरी धितोपत्र दलालको कार्य गर्ने,

(ग) बोर्डले तोके बमोजिम योग्य संस्थागत लगानीकर्ताको रूपमा कार्य गर्ने,

(घ) बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरी धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ताको कार्य गर्ने,

(४) धितोपत्र दलालको समेत अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यापारीले ग्राहकको आदेशलाई पहिलो प्राथमिकता दिई धितोपत्रको खरिद वा बिक्री गर्नुपर्नेछ । त्यस्तो व्यापारीले ग्राहकको आदेश भएसम्म आफ्नो नाममा त्यस्तो धितोपत्रको खरिद वा बिक्री गर्नु हुदैन ।

(५) धितोपत्र व्यापारीले आफ्नो नामबाट खरिद वा बिक्री गरेका धितोपत्रको विवरण प्रत्येक त्रैमासिक अवधि समाप्त भएको सात कार्य दिन भित्र बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(६) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि धितोपत्र दलालले आफ्नो सेयरधनी, कार्यकारी प्रमुख, कर्मचारी र निजहरुको एकाघर परिवारको सदस्यका लागि धितोपत्रको दलाली सेवा उपलब्ध गराउन सक्ने छैन ।

१७२८. ....

२९. **ग्राहकको अभिलेख राख्नुपर्ने:** (१) धितोपत्र दलालले ग्राहकको लागि कारोबार गर्नु अघि व्यक्ति वा संस्थागत ग्राहकको क्रमशः अनुसूची-१२ वा अनुसूची-१३ बमोजिमको ढाँचामा पूर्ण विवरण सहितको अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।

^{१६} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा संशोधित

^{१७} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा हटाइएको

(२) उपनियम (१) बमोजिम अभिलेख राख्ने समयमा धितोपत्र दलालले धितोपत्रको मूल्यमा हुनसक्ने उतार चढाव तथा विभिन्न प्रकृतीका जोखिमहरूका सम्बन्धमा ग्राहकलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

३०. **बैंक मार्फत रकम लेनदेन गर्नु पर्ने:** धितोपत्र दलालले ग्राहकसंग धितोपत्र सम्बन्धी कारोबार गर्दा बैंक मार्फत मात्र रकम लेनदेन गर्नु पर्नेछ ।

३१. **ग्राहकको रकम तथा कागजातको प्रयोग:** (१) धितोपत्र दलालले कुनै ग्राहकको रकम, धितोपत्र तथा कागजात आफ्नो लागि वा अन्य ग्राहकको लागि प्रयोग गर्न पाउने छैन ।

(२) धितोपत्र दलालले धितोपत्र कारोबार गरेपछि प्राप्त गरेको रकम, धितोपत्र वा कागजात त्यसरी प्राप्त गरेकै दिन वा भोलिपल्टसम्म सम्बन्धित पक्षलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(३) धितोपत्र दलालले प्रत्येक ग्राहकको धितोपत्र कारोबार संग सम्बन्धित प्रमाणपत्र तथा रकमको हिसाब स्पष्ट देखिने गरी छुट्टाछुट्टै अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।

३२. **सेवा शुल्क तथा कारोबार दस्तुर सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) धितोपत्र दलालले धितोपत्र कारोबार सेवा उपलब्ध गराए वापत ग्राहकबाट अनुसूची- १४ बमोजिमको सेवा शुल्क लिन सक्नेछ ।

तर धितोपत्र बजारले आफ्नो विनियमावलीमा अनुसूची-१४ मा तोकिएको सीमा भित्र रही धितोपत्र दलालले ग्राहकसंग लिन सक्ने सेवा शुल्क तोकिएमा धितोपत्र दलालले सोही बमोजिम सेवा शुल्क लिनु पर्नेछ ।

^{१८}(१क). धितोपत्र व्यापारीले धितोपत्र कारोबार दस्तुर वापत अनुसूची-१४ बमोजिमको दस्तुर धितोपत्र बजारमा बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) ऐनको दफा ५० बमोजिम धितोपत्र बजारले कारोबार दस्तुर उठाई बोर्डमा बुझाउने प्रयोजनका लागि धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले धितोपत्र बजारमा अनुसूची-१५ बमोजिमको कारोबार दस्तुर जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

३३. **कारोबार व्यवस्था तोकिदिन सक्ने:** (१) सरकारी ऋणपत्र तथा अन्य विशेष किसिमका धितोपत्र कारोबार सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार बोर्डले समय समयमा थप व्यवस्थाहरू तोकिदिन सक्नेछ ।

(२) धितोपत्र दलालले ग्राहकबाट कारोबार आदेश प्राप्त गर्ने, ग्राहक खाता खोल्ने, मार्जिन कारोबार गर्ने लगायतका विषयमा ग्राहकसंग गर्नुपर्ने सम्झौताका सम्बन्धमा समय समयमा बोर्डले आवश्यक व्यवस्था तोकिदिन सक्नेछ ।

परिच्छेद ७

अभिलेख, जानकारी तथा विवरण प्रवाह सम्बन्धी व्यवस्था

३४. **हिसाब किताब र अभिलेख दुरुस्त राख्नुपर्ने:** (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले आफूले गरेको धितोपत्र कारोबार, सोको हिसाबकिताब तथा ग्राहक सम्बन्धी अभिलेख स्पष्ट र यथार्थ रूपमा देखिने गरी अद्यावधिक रूपमा राख्नुपर्नेछ ।

(२) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार लेखा राखी नाफा नोक्सान हिसाब, वासलात तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वित्तीय विवरण तयार गर्नु पर्नेछ ।

(३) यस नियम बमोजिम राख्नुपर्ने अभिलेख तथा विवरण अद्यावधिकरूपमा तयार गरी बोर्डले सो को निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्न चाहेको बखत उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको कर्तव्य हुनेछ ।

^{१८} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

१९३४क. **जगोडा कोष** : (१) धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीले संस्थागत जोखिम व्यवस्थापन गर्न तथा संस्थाको वित्तीय सवलता कायम राख्न एक जगोडा कोष खडा गरी वार्षिक रुपमा संस्थाको मुनाफाबाट दश प्रतिशत रकम राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको जगोडा कोषमा जम्मा भएको रकम नगद लाभांशको रुपमा बितरण गर्न पाईने छैन ।

३५. **प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने**: (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र उक्त आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण तथा उक्त वर्षमा गरेको काम कारवाही सम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदन बोर्डसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले प्रत्येक त्रैमासिक अवधि समाप्त भएको तीस दिनभित्र समय समयमा बोर्डले तोकेको ढाँचामा बोर्डसमक्ष त्रैमासिक प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ र अघिल्लो त्रैमासिक प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको कुराहरुमा कुनै भिन्नता आएको भए सो सम्बन्धी जानकारी समेत उक्त प्रतिवेदन साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

३६. **सूचीकृत लेखापरीक्षकबाट लेखा परीक्षण गराउनुपर्ने**: धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले बोर्डले सूचीकृत गरेको लेखापरीक्षकमध्येबाट आफ्नो हिसाब किताब तथा कारोबारको लेखापरीक्षण गराउनुपर्नेछ ।

३७. **जानकारी तथा विवरण पेश गर्नुपर्ने**: (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले देहाय अनुसारको समयभित्र देहायका जानकारी तथा विवरण बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) शाखा कार्यालय वा सम्पर्क कार्यालय बन्द गरेमा तीन दिन भित्र सो सम्बन्धी जानकारी,
- (ख) आधिकारिक प्रतिनिधि स्वेच्छाले हटेमा वा निजलाई हटाइएमा सात दिन भित्र सो सम्बन्धी जानकारी,
- (ग) प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा संशोधन गर्नु परेमा त्यसरी संशोधन गर्नु अघि संशोधनको व्यहोरा सहितको जानकारी,
- (घ) बोर्डले समय समयमा तोकिएको अन्य सूचना, जानकारी तथा विवरण ।

(२) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले देहायका कुराको सम्बन्धमा बोर्डलाई तुरुन्त जानकारी दिनु पर्नेछ:-

- (क) कार्यालयको ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन, फ्याक्स नम्बर, इमेल आदि परिवर्तन भएमा,
- (ख) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको संस्थापक, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख उपर प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारवाही भएमा वा कारवाही अगाडी बढाइएको भएमा,
- (ग) संस्थापक वा संचालक वा कार्यकारी प्रमुख वा व्यवसायी संस्था कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा सूचिकृत भएमा ।
- (घ) धितोपत्र व्यवसाय छाड्ने निर्णय गरेमा ।

परिच्छेद ८ विविध

३८. **क्षतिपूर्ति कोषमा सहभागी हुनुपर्ने**: ऐन बमोजिम धितोपत्र लगानीकर्ताहरुको हितको लागि क्षतिपूर्ति कोष स्थापना भएमा सम्बन्धित नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम धितोपत्र व्यवसायीले त्यस्तो कोषमा सहभागी हुनुपर्नेछ ।

३९. **व्यावसायिक मर्यादा पालना गर्नु पर्ने**: धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले बोर्डले जारी गरेको व्यावसायिक मर्यादा तथा आचार संहिता सम्बन्धी निर्देशिकाको पालना गर्नु पर्नेछ ।

---

१९ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

२०४०. **बोर्डको स्वीकृति लिई शाखा खोल्न सक्ने** : (१) धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले बोर्डको स्वीकृति लिई शाखा कार्यालय खोल्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको शाखा कार्यालय खोल्न चाहने धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधार तथा अन्य शर्तहरू बोर्डले समय समयमा तोके बमोजिम हुनेछ ।

२१(३) धितोपत्र दलालले शाखा कार्यालय स्थापना गर्नु अघि त्यस्तो कार्यालय संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि बनाई बोर्डमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

४१. **कारवाहीको अभिलेख राख्ने**: (१) कानून अनुसार बोर्डद्वारा जारी गरिएको आदेश वा निर्देशनको पालना नगरेको कारण ऐन बमोजिम कारवाहीमा परेको धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारी तथा सम्बन्धित व्यक्तिको बोर्डले अभिलेख राख्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अभिलेखमा समावेश भएको कम्पनी, संगठित संस्था, व्यक्ति वा सो व्यक्ति संलग्न कुनै पनि कम्पनी वा संगठित संस्थालाई धितोपत्र सम्बन्धी कानून बमोजिम उपलब्ध हुने सेवा प्राप्त गर्न बोर्डले रोक लगाउन सक्नेछ ।

४२. **यसै नियमावली बमोजिम हुने**: यस नियमावलीमा लेखिएको कुरा जतिमा यसै नियमावली बमोजिम हुनेछ तथा अन्य कुराको हकमा ऐन अन्तर्गत बनेका प्रचलित नियमावली बमोजिम हुनेछ ।

२२४३. **अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट**: बोर्डले अनुसूचीमा आवश्यकता अनुसार हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

४४. **खारेजी र बचाउ**: (१) धितोपत्र कारोबार नियमावली, २०५० मा धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीको सम्बन्धमा भएका व्यवस्थाहरू खारेज गरिएको छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम खारेज भएको नियमावली बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

२० धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधित

२१ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएका

२२ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (दास्रो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधित

अनुसूची- १
(नियम ३ को उपनियम (१) संग सम्बन्धीत)
अनुमतिपत्रका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
..... ।

विषय: अनुमतिपत्र पाऊ ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन र सो अन्तर्गत बनेको नियम, विनियम, निर्देशिका तथा अन्य प्रचलित नेपाल कानूनको अधीनमा रही .....को रूपमा धितोपत्र व्यवसाय गर्ने इच्छा भएकोले तोकिएको दस्तुर तथा विवरण र कागजात सम्प्लन गरी यो निवेदन पेश गरेका छौं ।

हामीले धितोपत्र व्यवसाय गर्न तोकिएको योग्यता तथा व्यवस्थाहरु पुरा गरेका छौं । सम्प्लन कागजात तथा उल्लेखित विवरण सत्य तथ्य र अनुमान औचित्यपूर्ण छन् र कुनै पनि विवरण जानीजानी लुकाएको वा बढाई चढाई प्रस्तुत गरेको छैन । कुनै विवरण लुकाएको वा गलत कागजात वा विवरण पेश गरेको ठहरेमा कानून बमोजिम सहुला बुझाउँला ।

संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख:

नाम :

दस्तखत:

निवेदक कम्पनी वा संगठित संस्था:

नाम : .....

ठेगाना: .....अंचल.....जिल्ला ..... गा.

वि.स./न.पा.

टोल.....वडा नं.....ब्लक नं..... फोन नं:..... फ्याक्स:.....इमेल

.....

कम्पनी वा संगठित संस्थाको छाप:

अनुसूची- २

(नियम ३ को उपनियम (१), नियम ४ को उपनियम (२) तथा नियम (२क), नियम ६ को उपनियम (१) तथा नियम ८ को उपनियम (१) संग सम्बन्धीत)

	<u>दस्तुर तथा शुल्क</u>		
	<u>निवेदन दस्तुर</u>	<u>अनुमतिपत्र दस्तुर</u>	<u>वार्षिक शुल्क</u>
१. धितोपत्र दलाल	रु.१०,०००।-	रु.१,००,०००।-	रु.५०,०००।-
२. धितापत्र व्यापारी	रु.२५,०००। -	रु.२,००,०००।-	रु.१,००,०००।-
३. प्रतिलिपि शुल्क	रु. ५,०००।-		

^{२३} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा संशोधित

अनुसूची- ३

(नियम ३ को उपनियम (३) को खण्ड (क), नियम ६ को उपनियम (१) को खण्ड (ड), नियम १२ को उपनियम (५) र (८), नियम १६ को उपनियम (२) तथा नियम २१ को उपनियम (३) को खण्ड (क) संग सम्बन्धीत)

संस्थापक/संचालक/कार्यकारी प्रमुख/आधिकारिक प्रतिनिधिको विवरण

फोटो

१. नाम:
२. स्थायी ठेगाना: .....अंचल.....जिल्ला ..... गा. वि.स./न.पा./म. न. पा.
टोल.....वडा नं.....ब्लक नं..... फोन नं:..... फ्याक्स:.....इमेल .....
३. हालको ठेगाना: .....अंचल.....जिल्ला ..... गा. वि.स./न.पा.
टोल.....वडा नं.....ब्लक नं..... फोन नं:..... फ्याक्स:.....इमेल .....
४. बाबुको नाम:
५. बाजेको नाम:
६. पति वा पत्निको नाम:
७. शैक्षिक योग्यता:
८. व्यवसायिक अनुभव:
९. तालिम:
१०. अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व वा कुनै लाभको पद ग्रहण गरेको भए तत्सम्बन्धी विवरण:
११. सम्बन्धीत कम्पनी वा संगठित संस्थाको अन्य संस्थापक, संचालक, कार्यकारी प्रमुख वा प्रतिनिधिसंग नाता सम्बन्ध भए सो सम्बन्धी विवरण,
१२. धितोपत्र बजार वा अन्य धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख वा प्रतिनिधिसंग नाता सम्बन्ध भए सो सम्बन्धी विवरण,
१३. आफू उपर वा आफू सम्बद्ध कुनै कम्पनी वा संगठित संस्था उपर धितोपत्र सम्बन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारवाही भएको वा भैरहेको भए सो सम्बन्धी विवरण:
१४. धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको स्वामित्व ग्रहण गर्न/संचालक/कार्यकारी प्रमुख/प्रतिनिधि हुन योग्यता पूरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको उद्घोषण:

दस्तखत: .....

संलग्न गर्नु पर्ने कागजात:

१. अघिल्लो आर्थिक वर्षसम्मको कर दाखिला गरेको प्रमाण ।

२. कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा नरहेको उद्घोषण ।
३. योग्यता, अनुभव र अन्य संस्थामा सम्लग्नता भए सो समेत प्रमाणित गर्ने कागजातको प्रतिलिपि ।
४. नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

अनुसूची- ४

(नियम ३ को उपनियम (३) को खण्ड (ख) संग सम्बन्धीत)

निवेदक कम्पनी वा संगठित संस्था सम्बन्धी विवरण तथा कागजात

- (क) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ख) प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि,
- (ग) कुनै विशेष ऐनद्वारा स्थापना भएको संगठित संस्थाको हकमा सो ऐन र तत्सम्बन्धी नियम तथा विनियमको प्रति,
- (घ) निवेदकले गर्ने धितोपत्र व्यवसायको किसिम अनुसारको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,
- (ङ) आगामी तीन वर्षको प्रक्षेपित वित्तीय विवरण समेत समावेश भएको तीन वर्षीय व्यावसायिक योजना,
- (छ) अनुमतिपत्र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपि,
- (झ) चुक्ता पूँजीको पाँच प्रतिशत वा सो भन्दा बढी स्वामित्व ग्रहण गर्ने व्यक्तिको नाम, पुरा ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन तथा ग्रहण गरेको स्वामित्वको विवरण,
- (ञ) प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार तयार गरी लेखा परीक्षण भएको अधिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण,
(संस्थापना भई आर्थिक वर्ष पुरा नभएको कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा व्यवस्थापनद्वारा प्रमाणित आवधिक वित्तीय विवरण पेश गर्न सकिनेछ ।)
- (ठ) संस्थापकले ग्रहण गर्ने वा गरेको शेयर स्वामित्व तथा शेयरको चुक्ता रकम सम्बन्धी विवरण,
- (ड) धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि तयार गरिने संगठन तथा कार्य प्रणाली सम्बन्धी विवरण,
- (ढ) ऐनको दफा ६४ बमोजिम तोकिएको प्रतिनिधिको नाम, ठेगाना, योग्यता, अनुभव तथा प्रतिनिधिको रूपमा कार्य गर्न भएको सम्भौता सम्बन्धी विवरण,
- (ण) धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि व्यवस्था गरिने कार्यालयको स्थान र क्षेत्रफल, कार्यालय उपकरण तथा संचार साधन, जनशक्ति, धितोपत्र कारोवारको अभिलेख तथा अभिलेखको सुरक्षा व्यवस्था सम्बन्धी विवरण,
- (त) धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि कुनै पूर्वाधार तयार गरिसकेको भए तत्सम्बन्धी विवरण,
- (थ) अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण,
- (द) शेयरधनीहरू बीच कुनै सम्भौता भएको भए त्यस्तो सम्भौताको प्रतिलिपि,
- (ध) धितोपत्र बजारको सदस्यता हुन उपयुक्त भएको व्यहोरा सहितको धितोपत्र बजारको सिफारिश सम्बन्धी विवरण,
- (न) प्रचलित कानून बमोजिम कर दर्ता भएको प्रमाण,
- (प) चुक्ता पूँजी प्रमाणित गर्ने निस्सा ।
- (फ) कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा नरहेको उद्घोषण,
- (ब) बोर्डले समय समयमा तोकेको अन्य विवरण तथा कागजात ।

अनुसूची-५

(नियम ३ को उपनियम (३) खण्ड (ग) तथा नियम १२ को उपनियम (८) संग सम्बन्धीत)

धितोपत्र व्यापारीको शेयर ग्रहण गर्न चाहने कम्पनी वा संगठित संस्थाको सम्बन्धमा पेश गर्नु पर्ने विवरण तथा कागजात

- (क) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
(ख) प्रवन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि,
(ग) कुनै विशेष ऐनद्वारा संस्था स्थापना भएको भए सो ऐन र तत्सम्बन्धी नियम तथा विनियम,
(घ) धितोपत्र व्यापारीको शेयर ग्रहण गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि,
(ङ) प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार तयार गरी लेखा परीक्षण गरिएको अधिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण तथा उक्त आर्थिक वर्षमा गरेको काम कारवाही समावेश गरिएको वार्षिक प्रतिवेदन,
(संस्थापना भई आर्थिक वर्ष पुरा नभएको कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा व्यवस्थापनद्वारा प्रमाणित आवधिक वित्तीय विवरण तथा काम कारवाही सम्बन्धी विवरण पेश गर्न सकिनेछ ।)
(च) चुक्ता पुँजीको पाँच प्रतिशत वा सो भन्दा बढी स्वामित्व ग्रहण गर्ने व्यक्तिको नाम, पूरा ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन तथा ग्रहण गरेको स्वामित्वको विवरण,
(छ) कम्पनी वा संगठित संस्था यस नियमावली बमोजिम धितोपत्र व्यापारीको स्वामित्व ग्रहण गर्न अयोग्य नभएको उद्घोषण,
(ज) कम्पनी वा संगठित संस्था वा संचालक वा कार्यकारी प्रमुख उपर धितोपत्र सम्बन्धी कानून वा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारवाही भएको भए सो सम्बन्धी विवरण,
(झ) अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण,
(ञ) कम्पनी वा संगठित संस्था कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा नरहेको उद्घोषण,
(ट) प्रचलित कानून बमोजिम कर दाखिला गर्ने प्रयोजनका लागि आय विवरण पेश गरेको प्रमाण,
(ठ) संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको सम्बन्धमा देहायको विवरण तथा कागजात:-
१. नाम तथा पूरा ठेगाना,
२. अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व वा कुनै सम्लग्नता रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण ।

अनुसूची- ६

(नियम ४ को उपनियम (२) तथा नियम ६ को उपनियम (३) संग सम्बन्धीत)

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
काठमाण्डौ ।

धितोपत्र व्यवसाय गर्ने अनुमतिपत्र

अनुमतिपत्र नं. ....

.....मा मुख्य कार्यालय रहेको श्री.....लाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन तथा यस अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही .....को रूपमा धितोपत्र व्यवसाय गर्न यो अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ ।

नवीकरण भएमा बाहेक यो अनुमतिपत्रको वहाली.....सम्म हुनेछ ।

अनुमतिपत्र दिने पदाधिकारीको

नाम:

पद:

दस्तखत:

मिति:

बोर्डको छाप:

अनुसूची-७

(नियम ६ को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)

धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी) ले तयार गर्नु पर्ने न्यूनतम पूर्वाधारहरु

१. धितोपत्र दलालले तयार गर्नु पर्ने न्यूनतम पूर्वाधारहरु
- २४(क) कार्यालयको क्षेत्रफल कम्तीमा एकहजार वर्गफिट हुनुपर्ने,
(ख) कम्तीमा ३ थान कम्प्युटर, प्रिण्टर, फ्याक्स तथा टेलिफोन,
२५(ग) मुख्य कार्यालयमा कम्तीमा वाणिज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, व्यवस्थापन, कानून विषयमा स्नातक वा चार्टर्ड एकाउण्टेन्सी गरेको व्यक्ति प्रमुख र परिपालन (कम्पाईन्स) अधिकृत तथा सूचना प्रविधि सहित कम्तीमा पाँच जना कर्मचारी र शाखा कार्यालयमा बोर्डले समय समयमा तोके बमोजिमका कर्मचारी हुनुपर्ने ।”
(घ) संगठन संरचना तथा कार्य विभाजन सम्बन्धी व्यवस्था,
(ङ) सर्वसाधारणको लागि सरल पहुँच हुने स्थानमा कार्यालय स्थापना गरेको हुनुपर्ने,
२. धितोपत्र व्यापारीले तयार गर्नु पर्ने न्यूनतम पूर्वाधार :
- (क) कार्यालयको क्षेत्रफल कम्तीमा ५०० वर्गफिट हुनुपर्ने,
(ख) कम्तीमा ५ थान कम्प्युटर, प्रिण्टर, फ्याक्स तथा टेलिफोन,
(ग) कम्तीमा स्नातक तह उत्तिर्ण गरेको दुइजना सहित कम्तीमा सात जना कर्मचारी,
(घ) संगठन संरचना तथा कार्य विभाजन सम्बन्धी व्यवस्था
२६३. धितोपत्र दलालको शाखा कार्यालयमा तयार गर्नुपर्ने न्यूनतम पूर्वाधार :
- (क) शाखा कार्यालयको क्षेत्रफल प्रत्येकमा कम्तीमा पाँच सय वर्गफिट हुनुपर्ने,
(ख) शाखा कार्यालयमा कम्तीमा वाणिज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, व्यवस्थापन, कानून विषयमा स्नातक वा चार्टर्ड एकाउण्टेन्सी गरेको व्यक्ति प्रमुख र परिपालन(कम्प्लाईन्स) अधिकृत तथा सूचना प्रविधि सहित कम्तीमा तीन जना कर्मचारी हुनुपर्ने,
(ग) शाखा कार्यालयबाट हुने कारोबार मुख्य कार्यालय मार्फत हुने व्यवस्था गर्नुपर्ने,
(घ) कम्तीमा दुई थान कम्प्युटर र त्यसका लागि power backup भएको हुनुपर्ने,
(ङ) कारोबार कक्ष तथा डिस्प्ले कक्ष छुट्टाछुट्टै हुनुपर्ने,
(च) टेलिफोन, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट था सिसीटिभि जस्ता पूर्वाधारहरुको व्यवस्था भएको हुनुपर्ने,
(छ) कार्यालयको लागि आवश्यक पर्ने फर्निचर, फिक्सचर्स तथा कार्यालय सामाग्रीहरुको यथोचित व्यवस्था भएको हुनुपर्ने,

अनुसूची-८

(नियम ८ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

अनुमतिपत्रको नवीकरणको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड

..... ।

विषय: अनुमतिपत्र नवीकरण गरी पाउँ ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन बमोजिम . . . . को रूपमा कार्य गर्न तहाँबाट प्राप्त अनुमतिपत्र मिति . . . . . सम्म कायम रहेकोले नवीकरण गरी पाउनका लागि अनुमतिपत्र तथा वार्षिक शुल्क यसै साथ संलग्न गरी पेश गरेको छु ।

आधिकारिक दस्तखत :

२४ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधित

२५ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधित

२६ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

नाम :

पद :

कम्पनी वा संगठित संस्थाको छाप:

अनुसूची-९

(नियम १० को उपनियम (१) संग सम्बन्धीत)

चुक्ता पूँजी (न्यूनतम)

२७१. धितोपत्र दलाल

रु. २ करोड

२८२. धितोपत्र व्यापारी

रु. २० करोड

---

^{२७} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधित

^{२८} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा संशोधित

अनुसूची- १०
(नियम २१ को उपनियम (३) संग सम्बन्धित)
आधिकारिक प्रतिनिधि दर्ताका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:.....

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
..... ।

बिषय: आधिकारिक प्रतिनिधि दर्ता प्रमाणपत्र पाउँ ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन र सो अन्तर्गतको नियम, विनियम तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही .....को आधिकारिक प्रतिनिधिको रूपमा कार्य गर्न मन्जुर गरी सम्झौता समेत भइसकेकोले तोकिएको कागजात र विवरण सम्लग्न गरी त्यस बोर्डमा दर्ता हुन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

सम्लग्न बमोजिमका कागजात तथा उल्लेखित विवरण सत्य तथ्य छन् । गलत कागजात वा विवरण पेश गरेको ठहरेमा कानून बमोजिम सहुला बुझाउँला ।

निवेदकको नाम :
दस्तखत:

अनुसूची-११
(नियम २१ को उपनियम (५) संग सम्बन्धीत)
नेपाल धितोपत्र बोर्ड
काठमाण्डौ ।
आधिकारिक प्रतिनिधि दर्ता प्रमाणपत्र

प्रतिनिधि दर्ता नं: .....

.....बस्ने, श्री.....लाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन तथा यस अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही .....को आधिकारिक प्रतिनिधिको रूपमा कार्य गर्न यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ ।

प्रमाणपत्र दिने पदाधिकारीको

नाम:

पद:

दस्तखत:

मिति:

बोर्डको छाप:

अनुसूची-१२^{२९}
(नियम २९ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित

प्राकृतिक व्यक्तिको परिचय विवरण

Details of Natural person

फोटो (हालसालै
खिचेको)

कार्यालय प्रयोजनका लागि मात्र For Official Use Only		
	ग्राहक नं : Client's Account No:	मिति : Date :
	संकेत नम्बर : Reference No:	

तल उल्लेखित सम्पूर्ण विवरण राम्रोसंग भर्नु पर्नेछ । आफूसँग सरोकार नभएको विवरण उल्लेख गर्ने कोठामा तेर्सो धर्का तानिदिनु होला ।

Please complete all details and strike out the non-applicable fields/boxes.

..... (धितोपत्र दलाल व्यवसायीको नाम/ Name of Stock Broker)

..... (शाखा/ Branch)

ग्राहकको विवरण (Details of Client)

नाम													
Name (In Block Letter)													
जन्ममिति Date of Birth	वि.सं. : B.S.											ई.सं. : A.D.	
लिंग Gender	पुरुष ☐ Male	महिला ☐ Female											अन्य ☐ Others

^{२९} बोर्ड संचालक समितिको मिति २०७४।११।२१ को निर्णय बमोजिम संशोधन गरिएको ।

राष्ट्रियता Nationality	नेपाली ☐ अन्य (खुलाउने) ☐ Nepalese Others (If any)	
नागरिकता नम्बर Citizenship No:	जारी जिल्ला Issue District	जारी मिति Issue Date
हितग्राही खाता नं Beneficiary ID No.		
स्थायी लेखा नं Permanent Account No. (PAN)		
गैरआवासिय नेपालीको हकमा परिचयपत्र नं र ठेगाना Identification No. and address (In case of NRN)		

हालको ठेगाना (Current Address)

देश Country	प्रदेश Province :
जिल्ला: District :	
गा.पा./न.पा./उ.म.न.पा/म.न.पा.: Rural Municipality/ Municipality/ Sub Metropolitan city / Metropolitan city	वडा नं.: Ward No.:
टोल: Tole :	टेलिफोन नं.: Telephone No.:

ईमेल: E-mail ID :		मोबाइल नं.: Mobile No.:	
स्थायी ठेगाना : Permanent Address :			
प्रदेश Province :			
टोल: Tole :		जिल्ला: District :	गा.पा./न.पा./उ.म.न.पा./ म.न.पा.: Rural Municipality/Municipality /Sub Metropolitan city /Metropolitan city
टेलिफोन नं.: Telephone No. :		वडा नं.: Ward No.:	ब्लक नं.: Block No. :

परिवारका सदस्यहरुको विवरण (ठाउँ नपुग भएमा थप गर्न सकिने)

Details of Family Members

वाजेको नाम																				
Grand Father's Name : (In Block letter)																				
बुबाको नाम																				
Father's Name (In Block Letter)																				
आमाको नाम																				
Mother's Name(In Block letter)																				
पति/पत्नीको नाम																				
Spouse's Name(In Block letter)																				
छोराको नाम																				
Son's Name(In Block letter)																				

छोरीको नाम (अविवाहित)	
Daughter's Name(In Block letter)	
बुहारीको नाम	
Daughter in-Law's Name(In Block letter)	
ससुराको नाम (विवाहित महिलाको हकमा)	
Father in Law's Name (In Case of Married Women)	
सासुको नाम(विवाहित महिलाको हकमा)	
Mother in Law's Name (In Case of Married Women)	

बैंक खाताको विवरण

Bank Account Details

बैंक खाताको किसिम Types of Bank Account	वचत खाता ☐ चल्ती खाता ☐ Saving Account Current Account
बैंक खाता नम्बर / Bank Account Number	
बैंक खाताभएको बैंकको नाम र ठेगाना Name & Address of Bank	

पेशागत विवरण

Details of Occupation

पेशा Occupation	सेवा सरकारी ☐ सार्वजनिक/निजी क्षेत्र ☐ एन.जी.ओ./आई.एन.जी.ओ. ☐ Service Govt. Public/Private Sector NGO/INGO Expert
	विशेषज्ञ ☐ व्यापारी ☐ कृषि ☐ सेवा निवृत्त ☐ गृहिणी ☐ विद्यार्थी ☐ अन्य ☐ Expert Businessperson Agriculture Retired House Wife Student Others

व्यापारको प्रकार Types of Business	उत्पादन ☐ Manufacturing	सेवामुखी ☐ Service Oriented	अन्य ☐ Others
संस्थाको नाम Organization's Name			ठेगाना Address
पद Designation	कर्मचारीको हकमा कर्मचारी परिचयपत्र नं. (ID No of Employee)		
आर्थिक विवरण Financial Details	आयको सीमा (वार्षिक विवरण)/ Income Limit (Annual Details) रु. ५,००,००० सम्म ☐ रु. ५,००,००१ देखि रु. १०,००,००० सम्म ☐ Up to Rs. 5,00,000 ☐ From Rs. 5,00,001 to Rs. 10,00,000 रु. १०,००,००० भन्दा माथि ☐ Above Rs. 10,00,000		
धितोपत्र खरिद बिक्री गर्ने मुख्य उद्देश्यले स्थापित इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीमा संलग्न छु छैन । Involvement in Investment companies which were established for securities trading Yes ☐ No ☐ (भएमा देहाय बमोजिमको विवरण उल्लेख गर्नु पर्ने । (If yes mention below))			
कम्पनीको नाम : Name of the Company			
पद: Designation	सञ्चालक ☐ Director	पदाधिकारी ☐ Executive	शेयरधनी ☐ Shareholder
	कर्मचारी ☐ Employee	अन्य ☐ Others	

संरक्षकको विवरण (नाबालकको हकमा मात्र)

संरक्षकको फोटो
(हालसालै खिचेको)

Guardian's Details (In case of Minor only)

नाम/थर : Name/Surname: (In Block letter)	
निवेदकसँगको सम्बन्ध : Relationship with applicant:	
पत्राचार ठेगाना : Correspondence Address :	

देश : Country :		प्रदेश: Province	
जिल्ला : District :		गा.पा/न.पा./उ.म.न.पा/म.न.पा.: Rural Municipality/Municipality/Sub Metropolitan city /Metropolitan city	
वडा नं.: Ward No.:		टेलिफोन नं.: Telephone No. :	
फ्याक्स नं. : Fax No. :		मोबाइल नं.: Mobile No. :	
स्थायी लेखा नं. : PAN No. :		ईमेल : E-mail ID :	

.....

संरक्षकको हस्ताक्षर

Guardian's Signature

<p>हाल बसोबास रहेको स्थानको नक्शा Location Map</p>	<p style="text-align: right;">N ↑</p> <p style="text-align: center;">From main Road Street.....the distance of the Residence is .....Meters (approximately).</p>
--	--

धितोपत्र कारोबारको सम्बन्धमा तपशिल बमोजिमको स्वघोषणा गर्दछु ।

१. म/हामीले धितोपत्र खरिदकालागि प्रयोग गर्ने रकम सम्पत्ती शुद्धिकरण सम्बन्धी प्रचलित कानून विपरित आर्जन गरेको हुने छैन ।
२. धितोपत्रमा गरिएको लगानीमा निहित जोखिमको सम्बन्धमा जानकार छु ।
३. म/हामीले खरिद गरेका धितोपत्रहरु बापतको भुक्तानी लिने दिने कार्य तोकिएको समय भित्र गर्ने छु ।
४. म/हामीले धितोपत्र सम्बन्धी तथा अन्य प्रचलित नियम कानूनहरुको पालना गर्नेछु ।
५. म/हामी कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सुचीमा रहेको छु /छैन ।

संलग्न गर्नु पर्ने कागजात

१. नेपाली नागरिकहरुको हकमा नागरिकताका प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी ।
२. अन्य देशको नागरिकको हकमा पासपोर्टको प्रतिलिपी ।
३. नाबालकको हकमा संरक्षक तथा नाबालक दुवैको फोटो ।
४. कानूनी संरक्षक भए सो सम्बन्धी कागजात ।
५. आमा वा बाबु संरक्षक भएमा छोरा वा छोरीको जन्मदर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी ।
६. निवेदकको हस्ताक्षर तथा औंठा छापमा संरक्षकको हस्ताक्षर तथा औंठा छाप ।
७. कुनै सस्थाको कर्मचारी रहेको हकमा कर्मचारी परिचयपत्रको प्रतिलिपी ।

मथि उल्लेखित विवरण सत्य तथ्य रहेको र सो विवरणमा कुनै फरक परे कानून बमोजिम सहँला, बुझाउँला ।
I/We hereby acknowledge that the above disclosed details are true. I/We further hereby consent to bear any legal actions in case any false disclosure of information related to me/us .

औंठाछाप Thumb Print	
दाँया (Right)	बाँया (Left)

.....

ग्राहकको हस्ताक्षर

Client's Signature

कार्यालय प्रयोजनको लागि

रुजु गर्ने:

नाम थर:

पद:

हस्ताक्षर:

मिति:

कार्यालयको नाम तथा छाप

प्रमाणित गर्ने :

नाम थर:

पद:

हस्ताक्षर:

मिति:

अनुसूची-१३^{३०}
(नियम २९ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

कम्पनी वा संगठित संस्थाको परिचय विवरण
Details Of Company Or Institution

कार्यालय प्रयोजनका लागि For Official Use Only	
ग्राहक नम्बर : Client's Account No:	मिति : Date :
संकेत नम्बर : Reference No:	

तल उल्लेखित सम्पूर्ण विवरण राम्रोसँग भर्नु पर्नेछ । आफूसँग सरोकार नभएको विवरण उल्लेख गर्ने कोठामा तेर्सो धर्का तानिदिनु होला ।

Please complete all details and strike out the non-applicable fields/boxes.

..... (धितोपत्र दलाल व्यवसायीको नाम (Name of stock Broker))

..... (शाखा/Branch)

कम्पनीको नाम	
Name of Company	
प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको नाम	
Chief Executive Officer's Name	
कम्पनी सचिवको नाम	
Company Secretary's Name	

कम्पनी स्थापना मिति Date of Incorporation	बि.सं. : B.S. :	ई. सं. : A.D. :
कम्पनीको किसिम Types of Company	प्राइभेट लि. ☐ पब्लिक लि. ☐ सरकारी स्वामित्व भएको ☐ अन्य ☐ Pvt. Ltd. Public Ltd. Govt. Owned Others	
कम्पनी दर्ता भएको देश Country of Registration	नेपाल ☐ अन्य ☐ (नेपाल बाहेक अन्य देश भएमा उल्लेख गर्ने): Nepal Others (Please mention if other than Nepal)	

कम्पनीको थप विवरण

दर्ता गर्ने कार्यालय Registration Office			
दर्ता नं.: Registration No.:		दर्ता मिति: Registration Date :	

^{३०} बोर्ड संचालक समितिको मिति २०७४।१।२९ को निर्णय बमोजिम संशोधन गरिएको ।

मूल्य अभिवृद्धि कर नं / स्थायी लेखा नं. : PAN No. / VAT Registration No. :		दर्ता मिति : Registration Date. :	
सहायक कम्पनी भएमा मुख्य कम्पनीको नाम र ठेगाना Name and Address of Main Company in case of Subsidiary Company			
कम्पनीको व्यवसायको किसिम Types of business of the company		कार्य क्षेत्र Area of Work	
सूचिकरण भए नभएको Listed / Not		सूचिकरण मिति: Listing Date	

बैंक खाताको विवरण

बैंक खाताको किसिम Types of Bank Account	बचत खाता ☐ Saving Account	चलती खाता ☐ Current Account
बैंक खाता नम्बर / Bank Account Number		
बैंक खाता भएको बैंकको नाम र ठेगाना Name and Address of Bank		

कम्पनीको हालको ठेगाना: (Current Address of Company)

देश Country		प्रदेश Province :	
जिल्ला: District :			
गा.पा./न.पा./उ.म.न.पा/ म.न.पा.: Rural Municipality /Municipality/Sub Metropolitan city /Metropolitan		वडा नं.: Ward No.:	
टोल: Tole :		टेलिफोन नं.: Telephone No.:	
ईमेल: E-mail ID :		वेबसाईट: Website:	
कम्पनी दर्ता हुँदाको ठेगाना : Permanent Address of Company :		देश Country	
प्रदेश: Province :		जिल्ला: District :	
गा.पा./न.पा./उ.म.न.पा/म. न.पा.: Village/Municipality/Sub Metropolitan city /Metropolitan city		टोल: Tole :	
टेलिफोन नं.: Telephone No. :		वडा नं.: Ward No.:	ब्लक नं.: Block No. :
ईमेल: E-mail ID :		वेबसाईट: Website:	

संचालक, कार्यकारी प्रमुखहरुको विवरण / Details of Directors, CEO

क्र.सं. S.N.	नामथर Name/ Surname	पद Designation	पति/पत्नी को नाम Spouse's name	बाबुको नाम Father's Name	बाजेको नाम Grand Father's Name	स्थायी ठेगाना Permanent Address	हालको ठेगाना Current Address	टेलिफोन नं. Telephone No.	मोबाइल नं. Mobile No.	ईमेल ठेगाना E-mail ID	पान नं. PAN no.

	पहिलो सम्पर्क व्यक्ति First Contact Person	दोस्रो सम्पर्क व्यक्ति Second Contact Person
नाम/Name		
बाबुको नाम/ Father's Name		
बाजेको नाम/ Grand Father's Name		
पद /Designation		
हस्ताक्षर /Signature		
पासपोर्ट साइजको फोटो Passport Size Photo	फोटो (हालसालै खिचेको) Photo	फोटो (हालसालै खिचेको) Photo

कार्यालय रहेको स्थानको नक्शा Location Map	Site Map of the Company N <div style="text-align: right;">↑</div>
	From main Road Street.....the distance of the Office is .....Meters (approximately).

धितोपत्र कारोबारको सम्बन्धमा तपशिल बमोजिमको स्वघोषणा गर्दछु ।

- कम्पनी/संगठित संस्थाले धितोपत्र खरिदका लागि प्रयोग गर्ने रकम सम्पत्ती शुद्धिकरण सम्बन्धी प्रचलित कानून विपरित आर्जन गरेको हुने छैन ।
- कम्पनी/संगठित संस्था धितोपत्रमा गरिएको लगानीमा निहित जोखिमको सम्बन्धमा जानकारी छ ।
- कम्पनी/संगठित संस्थाले खरिद गरेका धितोपत्रहरु बापतको भुक्तानी लिने दिने कार्य तोकिएको समय भित्र गर्ने छ ।
- धितोपत्र सम्बन्धी तथा अन्य प्रचलित नियम कानूनहरुको पालना गरिने छ ।
- कम्पनी/संगठित संस्था कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सुचीमा रहेको छैन ।

मथि उल्लेखित विवरण सत्य तथ्य रहेको र सो विवरणमा कुनै फरक परे कानून बमोजिम सहुंला, बुभाउंला ।
I/We hereby acknowledge that the above disclosed details are true. I/We further hereby consent to bear any legal actions in case any false disclosure of information related to me/us.

संलग्न गर्नु पर्ने कागजात

१. कम्पनीवा संगठित संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
२. संगठित संस्थाको स्थाई लेखा नं. प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि ।
३. धितोपत्र कारोबार गर्न ग्राहक परिचय विवरण भर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिको निर्णय ।
४. कुनै नियमनकारी निकायबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको भएमा सोको प्रतिलिपि ।
५. कर चुक्ता/दाखिला प्रमाणपत्र ।
६. अख्तियार प्राप्त व्यक्तिको फोटो तथा नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

आधिकारीक व्यक्तिको नाम :

Name of Authorized Person:

पद:

(Designation)

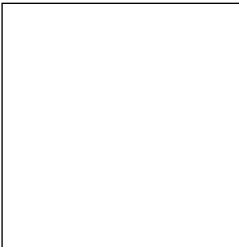
हस्ताक्षर :

Signature:

कम्पनीको छाप :

Company's Stamp:

कार्यालय प्रयोजनको लागी

रुजु गर्ने:		प्रमाणित गर्ने :
नाम थर:		नाम थर:
पद:		पद:
हस्ताक्षर:		हस्ताक्षर:
मिति:		मिति:
कार्यालयको नाम तथा छाप		

३१ अनुसूची-१४

(नियम ३२ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

धितोपत्र दलाली वापत लिन सक्ने सेवा शुल्क

१. संगठित संस्थाको शेयरको प्रत्येक खरिद तथा बिक्री कारोबारमा धितोपत्र दलाली वापत लिन पाउने सेवा शुल्क :
(क) रु. ५०,०००।- सम्मको कारोबारमा - ०.६० प्रतिशत
(ख) रु. ५०,०००।- भन्दा माथि रु. ५,००,०००।- सम्मको कारोबारमा - ०.५५ प्रतिशत
(ग) रु. ५,००,०००।- भन्दा माथि रु. २०,००,०००।- सम्मको कारोबारमा - ०.५० प्रतिशत

^{३१} बोर्ड संचालक समितिको मिति २०७२।०४।०५ को निर्णय बमोजिम संशोधन गरिएको ।

- (घ) रु. २०,००,०००/- भन्दा माथि रु. १,००,००,०००/- सम्मको कारोवारमा - ०.४५ प्रतिशत
 (ङ) रु. १,००,००,०००/- भन्दा माथि जतिसुकैको कारोवारमा - ०.४० प्रतिशत
२. नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको जमानत वा पूर्ण सुरक्षित हुने गरी सरकारी संस्था वा नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरेको ऋणपत्रको खरिद बिक्री कारोवारमा धितोपत्र दलाली वापत लिन पाउने सेवा शुल्क :
 (क) रु. ५,००,०००/- सम्मको कारोवारमा - ०.२० प्रतिशत
 (ख) रु. ५,००,०००/- भन्दा माथि ५०,००,०००/- सम्मको को कारोवारमा - ०.१० प्रतिशत
 (ग) रु. ५०,००,०००/- भन्दा माथि जतिसुकैको कारोवारमा - ०.०५ प्रतिशत
३. माथि क्र.स. १ र २ मा उल्लेखित धितोपत्र बाहेक अन्य धितोपत्रको हकमा धितोपत्र दलाली वापत लिन पाउने सेवा शुल्क :
 (क) रु. ५,००,०००/- सम्मको कारोवारमा - ०.३० प्रतिशत
 (ख) रु. ५,००,०००/- भन्दा माथि ५०,००,०००/- सम्मको को कारोवारमा - ०.२५ प्रतिशत
 (ग) रु. ५०,००,०००/- भन्दा माथि जतिसुकैको कारोवारमा - ०.२० प्रतिशत
४. माथि क्रम संख्या १, २ र ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि धितोपत्र दलालले ग्राहकबाट पाउने सेवा शुल्क रु. २५/- भन्दा घटी हुने छैन ।
५. प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक महिनाभित्र उक्त आर्थिक वर्षमा धितोपत्र दलालले क्रम संख्या १, २, ३ र ४ बमोजिम प्राप्त गरेको कूल सेवा शुल्कका शून्य दशमलव छ प्रतिशत रकम नियमन शुल्कको रुपमा बोर्डलाई बुझाउनु पर्नेछ ।
६. धितोपत्र दलालले कारोबार सेवा प्रदान गरे वापत यस अनुसूचीमा उल्लेखित सेवा शुल्क बाहेक अतिरिक्त रकम ग्राहकबाट लिन सक्ने छैन ।
३२७. धितोपत्र व्यापारीले धितोपत्र कारोबार दस्तुर वापत कारोबार रकमको ०.०३ प्रतिशत रकम धितोपत्र बजारमा बुझाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-१५

(नियम ३२ को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)

धितोपत्र दलाल र धितोपत्र व्यापारीले जम्मा गर्नु पर्ने कारोबार दस्तुर

१. धितोपत्र दलालले धितोपत्र बजारमा जम्मा गर्नु पर्ने कारोबार दस्तुर:
 (क) धितोपत्र शेयर भएमा प्रत्येक खरिद तथा बिक्री कारोबार रकमको ०.०१५ प्रतिशत,
 (ख) धितोपत्र नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको जमानत वा पूर्ण सुरक्षित हुने गरी सरकारी संस्था वा नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरेको ऋणपत्र भएमा प्रत्येक खरिद तथा बिक्री कारोबार रकमको ०.००५ प्रतिशत,
 (ग) खण्ड (क) तथा (ख) मा उल्लेखित बाहेक अन्य धितोपत्र भएमा प्रत्येक खरिद तथा बिक्री कारोबार रकमको ०.०१० प्रतिशत ।
२. धितोपत्र व्यापारीले धितोपत्र बजारमा जम्मा गर्नु पर्ने कारोबार दस्तुर:
 (क) धितोपत्र शेयर भएमा प्रत्येक खरिद तथा बिक्री कारोबार रकमको ०.००५ प्रतिशत,
 (ख) धितोपत्र नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको जमानत वा पूर्ण सुरक्षित हुने गरी सरकारी संस्था वा नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरेको ऋणपत्र भएमा प्रत्येक खरिद तथा बिक्री कारोबार रकमको ०.००१ प्रतिशत,
 (ग) खण्ड (क) तथा (ख) मा उल्लेखित बाहेक अन्य धितोपत्र भएमा प्रत्येक खरिद तथा बिक्री कारोबार रकमको ०.००२ प्रतिशत ।

३२ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

३३ अनुसूचि -१६

नियम ३ को उपनियम (३) खण्ड (घ), नियम १२ को उपनियम (५) र उपनियम (७क) संग सम्बन्धित
लगानी रकमको स्रोत तथा योग्यताको सम्बन्धमा पेश गर्नु पर्ने विवरण तथा कागजात ।

मैले/हामीले ..... संस्थामा रकम रु.....(अक्षरेपी.....) लगानी गर्न
 लागेको छु/छौं । उक्त रकम संस्थाको कुल जारी पूँजीको प्रतिशत ..... हुन्छ । मैले/हामीले कारोवार गर्ने
 कर कार्यालय ..... हो । साथै, लगानी गर्न लागेको रकमको आय स्रोतको विवरण निम्नानुसार
 प्रस्तुत गरेको छु/छौं ।

१. लगानी रकमको आय श्रोत विवरण

क्रम संख्या	आय स्रोतको क्षेत्र	रकम	कैफियत
१			
२			
३			
४			
५			
६			
	जम्मा		

संलग्न:

माथि उल्लिखित विभिन्न स्रोतहरूबाट लगानी गर्न प्रस्ताव गरिएको रकमको लागि देहाय बमोजिमका विवरण तथा कागजात संलग्न गरेको छु/छौं

- (क) उद्योग, व्यापार पेशा र व्यवसायबाट आर्जन गरेको भए कुन कुन उद्योग, व्यापार पेशा र व्यवसायबाट आर्जन भएको हो सोको विवरण स्पष्ट हुने कागजात र कर चुक्ता सम्बन्धी कागजात ।
- (ख) पैतृक वा पारिवारिक सम्पत्तिबाट शेयरमा लगानी गर्न प्रस्ताव गरिएको अवस्थामा सो सम्बन्धी अंशवण्डा लिखतको प्रतिलिपि वा अन्य कागजात । अंशवण्डा नभएको हकमा चल/ अचल संपत्ति हस्तान्तरण भएको विवरण तथा कागजात ।
- (ग) घरजग्गा विक्रीबाट प्राप्त आयको हकमा रकम स्पष्ट हुने रजिष्ट्रेशन लिखतको छविचित्र, लाभांशको हकमा त्यस्तो लाभांश प्राप्त गरेको कम्पनी, वर्ष, रकम आदि विस्तृत विवरण ।
- (घ) घरबहाल आयको हकमा सो सम्बन्धी सम्झौताको प्रतिलिपि र कर चुक्ता गरेको कागजात सहितको आय विवरण, पारिश्रमिक आयको हकमा सम्बन्धित रोजगारदाताबाट प्रमाणित आयको विवरण ।
- (ङ) कृषि आयको हकमा कहाँ र कुन स्थानको कति जमीन, स्वामित्व प्राप्त भएको मिति तथा कृषियोग्य आयआर्जन हो सो विवरण तथा सो व्यहोरा खुल्ने कागजात र लालपूजाको प्रतिलिपि ।
- (च) पेन्सन तथा अवकास रकमको हकमा सो वापत प्राप्त रकम प्रमाणित हुने पेन्सन पट्टा वा यस्तै अन्य आधिकारिक कागजात, रेमिटान्स वापत प्राप्त रकमको हकमा रेमिटान्स पठाउने र पाउने बीचको नाता, कहाँबाट कसरी यस्तो रेमिटान्स प्राप्त भएको हो सो खुल्ने कागजात ।
- (छ) ऋणको हकमा व्यक्तिगत वा धितोपत्र व्यवसायीको स्वामित्व ग्रहण गर्ने (प्रयोजन खुल्ने) विवरण ।
- (ज) शेयर विक्री मार्फत रकम प्राप्त गरेको भए सो सम्बन्धी विवरण तथा कागजात ।
- (झ) माथि उल्लिखित श्रोत बाहेक अन्य श्रोतबाट लगानी गर्ने भएमा त्यस्तो श्रोत प्रमाणित हुने कागजात ।

नोट: व्यक्तिगत ऋण प्राप्त गरेको रकमबाट लगानी गरिएको भए त्यस्तो रकम प्रदान गर्ने व्यक्तिको माथी उल्लेखित विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।

^{३३} धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७६ द्वारा थपिएको

२. आय स्रोत सम्बन्धी घोषणा

- (क) मैले माथिको तालिकामा उल्लिखित विवरण बमोजिमको आम्दानी र सो आयमा प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कर तिर्नु पर्ने अवस्थामा नेपाल सरकार तथा अन्य सम्बन्धित निकायलाई तिर्नु/बुझाउनु पर्ने कर/राजस्व रकम नियमानुसार चुक्ता गरेका छु ,
- (ख) मैले सम्पति शुद्धिकरण गरी गराई सोबाट आर्जन गरेको रकमबाट प्रस्तावित संस्थामा लगानी गर्न लागेको हैन ।
- (ग) मैले लगानी गर्न प्रस्ताव गरेको रकमको आयस्रोतको सम्बन्धमा कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट कुनै कानूनी कारवाही भएमा प्रचलित कानून बमोजिम सजायको भागिदार रहन मञ्जुर रहेको व्यहोरा समेत अवगत गराउँदछु ।
- (घ) आयसंग सम्बन्धित सम्पूर्ण कागजातहरु पेश गरेको छु ।
- (ङ) पेश गरिएका विवरणहरु आधिकारिक निकायले माग गरेमा उपलब्ध गराउन समेत मञ्जुरी छ । साथै, कुनै आधिकारिक निकायबाट आय विवरण सम्बन्धी थप कागजात माग भएमा सोको प्रमाणित कागजात समेत उपलब्ध गराउने छु ।
- (च) यो .....संस्थाको मैले यस ..... संस्थाको जारी पूँजीको ..... प्रतिशत शेयर लिन मञ्जुर गरेको छु ।

३. निम्न प्रश्नहरुको जवाफ छ/छैन मा दिनुहोसः

- (क) तपाईं कुनै फौजदारी अभियोगमा पर्नु भएको छ/छैन ?
- (ख) आयकर दर्ता/चुक्ता भएको/आर्थिक वर्ष ..... सम्मको प्रमाण संलग्न छ/छैन?
- (ग) तपाईंको विरुद्धमा अदालतमा कुनै अपराधिक कारवाई विरुद्ध मुद्दा चलेको छ/छैन ?
- (घ) तपाईंले कानून उल्लंघन गरेको कारणबाट सजाय पाउनु भएको छ/छैन ?
- (ङ) तपाईं संलग्न भएको कुनै संस्था टाट पल्टेको छ/छैन ?
- (च) तपाईंले काम गरेको वा संचालक भएको वा आधारभूत शेयरधनी रहेको संस्था कर्जा भुक्तानी गर्न नसकेको कारण कहिल्यै कालोसूचीमा परेको छ/छैन ?
- (छ) तपाईं धितोपत्र सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम कारवाहीमा पर्नु भएको छ/छैन ।
- (ज) तपाईं संलग्न भएको संस्था कहिल्यै अपराधिक कृत्याकलापमा संलग्न भएको छ/छैन ?
- (झ) तपाईंलाई बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कर्जा कारोवारमा दुरुपयोग गरेको भनी बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट कुनै अभिलेख गरेको छ/छैन ?
- (ञ) तपाईं कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचीमा पर्नु भएको छ/छैन ?
- यदि परेको भए सो सूचीबाट फुकुवा भएको मितिले कम्तीमा तीन वर्ष पूरा भएको छ/छैन ?
- (ट) तपाईं धितोपत्र बजार वा अन्य धितोपत्र व्यवसायी संस्थाको बहालवाला कर्मचारी, सञ्चालक, लेखापरीक्षक कानूनी वा अन्य सल्लाहकार हुनुहुन्छ ? छ/छैन
- (ठ) तपाईं कुनै सार्वजनिक अपराध गरेको, कानून उल्लंघन गरेको वा प्रचलित कानून बमोजिम विघटनमा परेको कुनै संस्थामा कर्मचारी वा सल्लाहकारको रूपमा रहनु भएको छ/छैन ?
- (ड) तपाईं प्रचलित कानून बमोजिम दामासाहिमा पर्नु भएको छ/छैन ?
- (ढ) तपाईंले कुनै राजनैतिक पदमा निर्वाचित वा मनोनित प्रतिनिधिको रूपमा कामकाज गरिरहनु भएको छ/छैन ?
- (ण) तपाईंलाई प्रचलित कानून बमोजिम कुनै पेशा वा व्यवसाय गर्न रोक लगाइएको छ/छैन ?
- (त) तपाईंले लगानी गरेको अन्य फर्म/कम्पनी/संगठित संस्था नेपाल धितोपत्र बोर्डले निरीक्षण गर्न चाहेमा मञ्जुर छ/छैन?
- (थ) तपाईंको नेपाल धितोपत्र बोर्डमा सञ्चालक समिति लगायत अन्य कर्मचारीहरु नजिकको नातेदार रहेको छ/छैन? (छ भने विस्तृत विवरण खुलाउनु होस) यस प्रयोजनको लागि नजिकको नातेदार भन्नाले कम्पनी ऐन २०६३ को दफा २ बमोजिम एकासगोलको अंशियार वा पति, पत्नी, बाबु, आमा, सासू, ससुरा, दाजु, भाई, दिदी, बहिनी, भाउजू, बुहारी, साला, साली, भिनाजू, काका, काकी, मामा, माइजू, छोरा, छोरी, छोराबुहारी, नाति, नातिनी, नातिनी बुहारी वा ज्वाँई सम्भन्नु पर्छ ।

(द) तपाईंले यस वाहेक वोर्डवाट अनुमतिपत्र प्राप्त अन्यसंस्थामा स्वामित्व ग्रहण/ लगानी गर्नुभएको छ/छैन ?(छ भने विस्तृत विवरण खुलाउनु होस)

४.माथि उल्लेख गरिएको विवरण तथा कागजात ठिक साँचो हुन् । यी कुनै पनि विषयमा जाँचबुझ/छानविन तथा मैले दिएको विवरण सार्वजनिक गर्न मेरो मञ्जुरी छ । भुठो भएमा यसैका आधारमा ..... संस्थापना गर्ने अनुमति नदिएमा/कारवाही नदिएमा मेरो मञ्जुरी छ ।

दस्तखत :

नाम :

मिति :

ठेगाना :

***